

Referat fra møte i Haugaland vannområdeutvalg

Møte: 24. april 2023, Tysvær rådhus

Til stede:		
Vindafjord kommune	Ole Johan Vierdal	X
Haugesund kommune	Tor Inge Eidesen	Meldt forfall
Bokn kommune	Osmund Våga	X
Sveio kommune	André Haukås Mundal	Meldt forfall
Sveio kommune	Einar Hollund	Meldt forfall
Karmøy kommune	Geir Sigurd Ådland	
Karmøy kommune	Monika Kvilhaugsvik	
Tysvær kommune	Henry Sørensen	X
Rogaland fylkeskommune	Lin Veronica Jakobsen	Meldt forfall
Rogaland fylkeskommune	Geir Sigbjørn Toskedal	X
Rogaland fylkeskommune (administrasjon)	Anneli Vatshaug Jenssen	X
Statsforvalteren, miljøvern avdelingen	Ørjan Simonsen	X
Sekretariat Jæren vannområde	Thea Oma	X
«Frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet	Anders Eidhammer	X
Sekretariat Haugaland vannområde	Sven-Kato Ege	X

Sak 1 Godkjenning av møteinnkalling

Vedtak sak 1:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner innkalling til møte i utvalget (24.4.23).

Sak 2 Godkjenning av referat fra forrige møte i vannområdeutvalget

Vedtak sak 2:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner referat fra møte i utvalget (30.3.22).

Sak 3 Presentasjon av rapport fra felles overvåking av vannforekomster i Haugaland vannområde 2022

I fjorårets felles overvåking av vannforekomster i Haugaland vannområde, ble totalt 6 innsjøvannforekomster overvåket.

Under vises de overvåkede vannforekomstenes økologiske tilstand:

Navn	Kommune	Planteplankton nEQR	Fysisk-kjemiske parameter eutrofi nEQR	Fysisk- kjemiske parameter forsuring nEQR	Økologisk tilstand
Vatnalandsvatnet	Bokn	0,55	0,62	1,00	0,55
Heiavatnet	Karmøy	0,73	0,59	1,00	0,59
Fiskåvatnet		0,74	0,60	1,00	0,60
Aksdalsvatnet	Tysvær	0,98	1,00	NA	0,98
Våråvatnet		0,15	0,30	1,00	0,15
Børkjelandsvatnet	Vindafjord	0,11	0,36	1,00	0,11

Koordinator gjennomgikk resultater og diskusjon for hver av de overvåkede vannforekomstene. Det ble en diskusjon rundt de vannforekomstene som ikke når miljømålene per nå. Årsaken er næringsbelastning, som kommer fra jordbruk og/eller spredt avløp. Flere av representantene påpekte at kommunene i større grad enn tidligere har søkelys på virkningen spredt avløp har på vannmiljøet. Utfordringen er at det i kommunene på Haugalandet er svært mange private avløp, og at det er relativt få som er påkoblet offentlig nett. Dette understøttes av overvåkingen som har blitt utført i vannområdets vannforekomster. Hovedparten av kommunene har innført et tilsynsgebyr som skal finansiere tilsynsarbeidet tilknyttet spredt avløp. Dette er i utgangspunktet positivt, men i en tid hvor mange husholdninger sliter med en generell kostnadsvekst, ble det påpekt at Staten burde bidra med finansiering hvor husholdninger får pålegg om å oppgradere til anlegg som overholder minst dagens krav til rensing. Til sammenligning har en del kommuner vedtatt å avsette midler som skal dekke deler av kostnaden ved påkobling til offentlig nett, men kan ikke gi støtte til oppgradering av private anlegg.

Sak 4 Godkjenning av årsrapport for Haugaland vannområde 2022

Koordinator gjennomgikk utkast til årsrapport for 2022. Årsrapporten tar for seg organisering, aktiviteter, resultater og vurdering av arbeid gjennomført i vannområdet i nevnte periode. Det kom innspill på å dele årsrapporten inn i tydeligere kapitler. Innspillet tas til følge. Årsrapport er vedlagt referat (se eget vedlegg i e-post).

Vedtak sak 4:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner årsrapport for Haugaland vannområde 2022 med de innspill som fremkom i møtet.

Sak 5 Godkjenning av arbeidsplan for Haugaland vannområde 2023

Koordinator gjennomgikk utkast til arbeidsplan for 2023. Arbeidsplanen tar for seg aktiviteter som er tenkt gjennomført i løpet av inneværende år. Det var ingen merknader til selve arbeidsplanen, men det ble en generell diskusjon rundt vannforvaltningsarbeidet på Haugalandet. Statsforvalter ble utfordret på å komme med sine betraktninger omkring vannforvaltningsarbeidet som skjer på Haugalandet. Statsforvalter roste engasjementet og arbeidet i utvalget, som et eksempel til etterlevelse. For at utvalget skal være relevant og bidra til igangsettelse av konkrete vannmiljøtiltak i hver kommune, fremholdt Statsforvalter viktigheten av at kommunerepresentantene tar saker og annet som blir diskutert i utvalget tilbake til kommunene. Det ble en diskusjon om hvordan vannforvaltningsarbeidet bør formidles i kommunene, både politisk og ut til befolkningen. Det ble påpekt at man i kommunene er opptatt av å tilby innbyggerne gode tjenester, og at dette også omfatter sunne vassdrag med rent vann. En ønsker også at koordinator kommer ut i kommunene og prater om vannforvaltningsarbeidet. Det ble også understreket at det er viktig at regionale myndigheter minner kommunene på deres ansvar for at miljømålene blir nådd, og gir innspill til planer, tiltak osv. i kommunene, som kan få følger for oppnåelsen av miljømålene. Arbeidsplan er vedlagt referat (se eget vedlegg i e-post).

Vedtak sak 5:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner arbeidsplan for Haugaland vannområde 2023.

Sak 6 Status for prosjektet «frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet

Prosjektleder i «frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet, Anders Eidhammer, gjennomgikk prosjektets årsrapport for 2022, prioritering av arbeid i 2023 og status for prosjektets finansiering.

Representantene var samstemte i at det er viktig å ha en stilling som veileder og oppmuntrer til miljøtiltak som er helt nødvendige for å oppnå miljømålene i vannforekomstene som er påvirket av jordbruksaktivitet. For å kunne følge opp prosjektet på best mulig måte, bør man støtte opp om at prosjektstilling har en stillingsbrøk på 100 % ut 2024. For å synliggjøre prosjektet på et høyere politisk nivå kom det innspill på at

prosjektet kan invitere seg selv inn til Regionrådet for Haugalandet.

Sak 7 Felles overvåking av vannforekomster i Haugaland vannområde i 2023 (som del av felles overvåkingsprogram 2022-2027)

Koordinator gjennomgikk vannforekomstene/prosjektene en ser for seg å overvåke/kartlegge i 2023. I tillegg utbetaler, som avtalt, vannområdet kr. 40 000,- til Sunnhordland vannområde for overvåking i 2022 av to vannforekomster i Vindafjord kommune. Endelig prioritering avgjøres når man har innhentet tilbud og kjenner eksakt økonomisk ramme.

- Årvikelva (to stasjoner) - Tysvær
- Aurdalsåna - Vindafjord
- Alvseikjeåna - Vindafjord
- Blikraåna - Vindafjord
- Røyrbekken - Vindafjord
- Landabekken - Vindafjord
- Kvalaelva (to stasjoner) - Haugesund
- Utløpsbekk fra Urdadalsvatnet - Haugesund
- Dubberselva - Haugesund
- Skjoldastraumbekken - Tysvær
- Førlandsbekken - Tysvær
- Isvikbekken - Vindafjord

I tillegg:

- Oselva og Anndalsbekken (overvåket av Sunnhordland vannområde i 2022) - Vindafjord
- Aksjon Langåkeråna (vannkjemisk prøvetaking) - Karmøy
- Sjørretprosjektet i Karmøy - Habitatkartlegging

Det er lagt opp til at Statsforvalter dekker 80 % og kommunene 20 % av overvåkingsprogrammets totale kostnader i perioden 2022-2027.

Under følger kostnadsfordelingen per kommune:

- Haugesund: kr. 8 333,- per år (totalt: kr. 50 000,-)
- Karmøy: kr 15 333,- per år (totalt: kr. 92 000,-)
- Tysvær: kr. 12 167,- per år (totalt: kr. 73 000,-)
- Vindafjord: kr. 18 667,- per år (totalt: Kr. 112 000)
- Bokn: kr. 2 375,- per år (totalt. Kr. 14 250,-)

Når kontrakt mellom Haugesund kommune og valgte tilbyder er underskrevet, vil koordinator sende ut en anmodning til kommunene (representantene i arbeidsgruppa) om innbetaling til spleiselaget av overvåkingsprogrammet.

Vedtak sak 7: Haugaland vannområdeutvalg ber vannområdekoordinator og arbeidsgruppa følge opp felles overvåkingsprogram for utvalgte vannforekomster i Haugaland vannområde i 2023.

Sak 8 Status for sjørretprosjektene på Haugalandet

Koordinator ga en orientering omkring de ulike sjørretprosjektene på Haugalandet.

Generelt er økonomien i samtlige prosjekter god. Det skyldes at det ble utført færre tiltak enn planlagt i fjor, og at ubrukte midler har kunnet bli overført til i år. I tillegg har man også fått nye tilskudd i år. Lavere tiltaksaktivitet i fjor, vil utløse større tiltaksaktivitet i år. Det setter krav til tidlig planlegging. Det innbefatter blant annet at de ulike prosjektene får de nødvendige tillatelser fra regionale sektormyndigheter og grunneiere. Videre kan man da planlegge tjenester fra konsulenter, entreprenører osv. Siden tiltaksperioden er begrenset til perioden 1. juli til 30. september, er det viktig å kunne bruke hele perioden best mulig. Spennet i tiltak er stort. Alt i fra mindre grusutlegg på noen kvadratmeter til en 200 meter lang bekkeåpning. I de større prosjektene benyttes utelukkende entreprenører og konsulenter, mens man ved mindre tiltak baserer seg på frivillige, grunneiere og representanter fra sjørretprosjektene. Foruten de fysiske tiltakene skal man habitatkartlegge sjørretvassdrag på Karmøy, og et større tiltak prosjekteres i Børkjelandsbekken i Vikebygd. En orientering om utførte tiltak vil gis i neste møte.

Sak 9 Vannområdekoordinator orienterer

- Avklart anbud på overvåking av miljøtilstand i Tjøsvollvatnet (Karmøy) og Landavatnet (Vindafjord), og kartlegging av vasspest i Tjøsvollvatnet og Heiavatnet (Karmøy). Biota Naturkompetanse AS vant anbudet. Arbeidet utføres i sommer.

- Koordinator har hatt flere presentasjoner – for grunneiere i Vikse-Stølevassdraget (sammen med miljøvernrådgiver i Haugesund kommune, Lene Røkke Mathisen), Tysvær SV og Aksjon Skjoldafjorden.

- I gang med planleggingen av presentasjoner for administrasjonen i kommunene om vannforvaltningsarbeidet.
- Tiltaksgjennomføringen i sjøørretprosjektene har krevd mye arbeid og koordinering.
- Utarbeider anbud for habitatkartlegging av utvalgte sjøørretvassdrag i Karmøy kommune.
- Aktiv part i demoprojektet «Frisk Langåkerå», som omfatter fagtemaene avløp, jordbruk og natur/vannmiljø. Formålet er å gjennomføre en helhetlig tiltaksgjennomføring for å kunne nå miljømålet i Langåkeråna.
- Kontinuerlig oppfølging av prosjektet «Frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet.
- Blir inkludert i saker og planer i kommunene.

Sak 10 Møteplan for Haugaland vannområde (2023)

Datoer og tidspunkt for møtevirksomhet i Haugaland vannområdes ulike grupper.

Dato, tid	Utvalg/gruppe/seminar ol.	Vert/sted	Tema/saker
August	Arbeidsgruppa i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus	- Forberedelser til tiltaksgjennomføring i sjøørretprosjektene -
August	Tilsynsgruppe spredt avløp i Haugaland vannområde	Tysvær?	- Demotilsyn
4. september Kl. 10.00-13.00	Styringsgruppa i «frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet	Enhet for Byutvikling (Servicesenteret i Haugesund)	
5. oktober Kl. 9.00-12.00	Vannområdeutvalget i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus	

Eventuelt